

Моніторинг місць компактного проживання ВПО в Україні: Раунд 7

Основні висновки

- **Гуманітарна допомога:** 58% місць компактного проживання ВПО (МКП) повідомили, що отримували гуманітарну допомогу протягом 30 днів до початку збору даних. Згідно з отриманими даними, найменше допомоги було надано у Сумській (13%), Волинській (29%) та Житомирській (33%) областях.
- **Гуманітарні потреби:** Продукти харчування вкотре очолюють перелік актуальних потреб, про що зазначили 30% керівників опитаних МКП. Із закінченням зимового періоду потреба у генераторах знизилась, але інші невідкладні потреби залишились незмінними, зокрема, засоби для прибирання, ремонтні роботи та кухонне приладдя, включаючи побутову техніку та посуд.
- **Управління МКП:** У 93% МКП внутрішньо переміщені особи (ВПО) залучені до прийняття рішень, що стосуються функціонування МКП. 95% опитаних керівників повідомили, що в МКП впроваджений механізм надання зворотнього зв'язку та розгляду скарг.
- **Умови проживання в МКП та доступ до непродовольчих товарів:** 79% керівників МКП повідомили про необхідність проведення поточного ремонту або інших видів будівельних робіт. Крім цього, 27% МКП відмітили відсутність інфраструктури для людей з інвалідністю, 47% зазначили про потребу в спальних приналежностях, а 32% - в одязі.
- **Водопостачання, санітарія та гігієна:** 45% керівників МКП зазначили про необхідність ремонту об'єктів водопостачання, санітарії та гігієни (душових/ванних кімнат та туалетів), а 13% повідомили про проблеми з системою водовідведення. У 19% МКП, згідно отриманих даних, недостатня кількість душових/ванних кімнат та туалетів; в той час як у 29% МКП було зазначено про недостатню кількість пральних машин.
- **Наміри ВПО щодо подальшого переміщення:** 89% керівників МКП повідомили, що, зазвичай, ВПО мешкають в МКП більш ніж три місяці. 62% опитаних МКП керівників зазначили, що ВПО жодна особа не планує залишати МКП протягом наступних 30 днів після збору даних.
- **Закриття МКП:** Лише 1,4% опитаних керівників передбачають можливе закриття МКП у найближчий місяць. Серед причин закриття найчастіше зазначалось необхідність використання будівлі МКП за цільовим призначенням (50%); також зазначалось про зменшення кількості ВПО та їх повний добровільний виїзд з МКП (по 25%).
- **Компенсація вартості комунальних послуг:** 81% керівників МКП, згідно отриманої інформації, обізнані про постанову Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 № 261 щодо компенсації спожитих комунальних послуг під час розміщення ВПО. Сорок п'ять відсотків (45%) з них отримали компенсацію, 37% не намагались отримати та 17% намагались отримати, але не змогли.

МАПА РОЗТАШУВАННЯ МКП, В ЯКИХ ПРОВІДИВСЯ МОНІТОРИНГ

КОНТЕКСТ ТА ОБГРУНТУВАННЯ

Моніторинг місць компактного проживання ВПО (ММКП) – це ініціатива Кластеру з питань управління та координації МКП в Україні, реалізована Ініціативою REACH за підтримки партнерів кластеру та Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, спрямована на забезпечення широкого кола учасників процесу, у тому числі гуманітарних організацій та органів державної та місцевої влади України, ключовою інформацією про місця компактного проживання ВПО (МКП), які розміщують внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

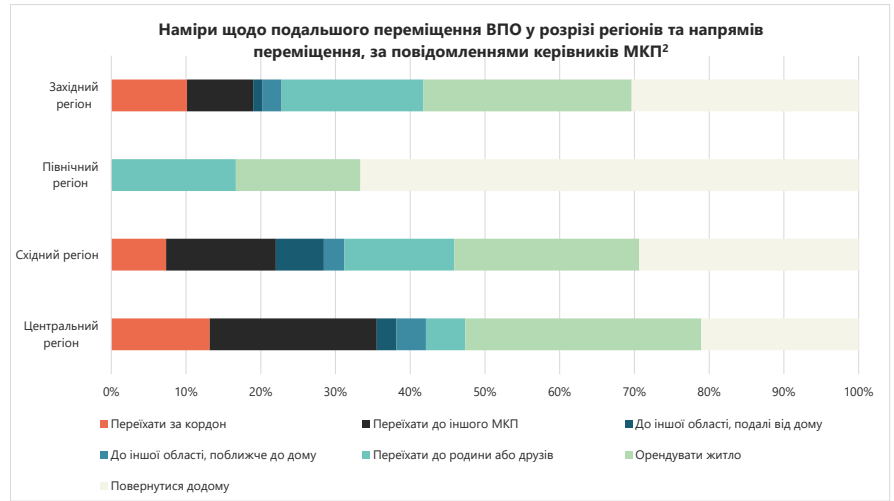
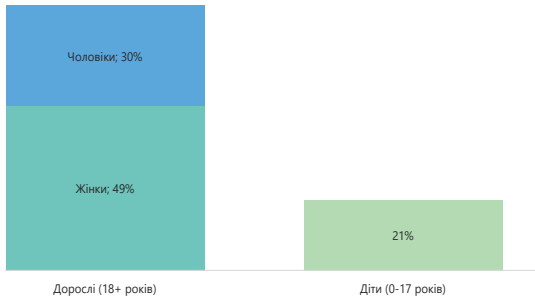
Збір даних у рамках 7-го раунду ММКП відбувався з 16 лютого по 1 березня 2023 року. Загалом, було опитано 1 143 МКП шляхом проведення інтерв'ю з ключовими інформантами; МКП відбирались методом цільової вибірки (із методологією дослідження можна ознайомитись на останній сторінці цього огляду).

3 причини нерепрезентативності вибірки результати дослідження слід розглядати виключно як індикативні.

ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА НАМІРИ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ

Упродовж 7-го раунду було опитано 1 143 МКП, що розміщували 61 110 ВПО, в той час як заявлена місткість МКП становила 114 256, відповідно середній рівень заповненості склав 54%.¹ Серед МКП, в яких на момент опитування мешкали ВПО, 32% розміщували до 25 ВПО, 48% - від 26 до 80 ВПО та 20% повідомили про розміщення 80 та більше ВПО. У 89% МКП тривалість розміщення ВПО зазвичай становила більше трьох місяців. Вісімнадцять відсотків (18%) МКП повідомили про те, що певна частка ВПО планували залишити МКП протягом 30 днів після збору даних. Слід відмітити, що тривале перебування ВПО в МКП може перешкоджати використанню довготривалих рішень.

Демографічний розподіл, % мешканців МКП

Вразливі групи населення, згідно отриманих даних

Категорія вразливості	% МКП, в яких мешкала принаймні одна особа із зазначеною вразливістю
Літні жінки (60+)	85%
Літні чоловіки (60+)	74%
Люди із зареєстрованою та незареєстрованою інвалідністю	59%
Домогосподарства, очолювані жінками	33%
Літні люди (60+), які потребують догляду	11%
Люди з хронічними захворюваннями, включаючи проблеми з психічним здоров'ям	14%
Вагітні жінки та жінки, що годують груддю	10%

Домогосподарства, очолювані дітьми

Загалом було повідомлено про 152 домогосподарства, всі члени яких були молодше 18 років, або в яких стан здоров'я чи вік дорослих не дозволяв останнім ефективно очолювати домогосподарство, і тому відповідальність за прийняття рішень була покладена на неповнолітню особу.

Про наявність таких домогосподарств повідомлено приблизно в 1% від загальної кількості опитаних МКП.

МАПА РОЗПОДІЛУ ВРАЗЛИВИХ ГРУП

1. Показник загальної місткості розрахований на підставі відповідей, отриманих від керівництва 1 137 МКП (враховуючи незаселені на момент опитування); заповненість МКП, відповідно, склала 54%. Оскільки один з функціонуючих МКП не повідомив точну кількість розміщених в ньому ВПО, визначення середньої кількості ВПО, що мешкають в працюючих МКП, здійснювалося на підставі вибірки з 1 091 МКП.

2. Західний регіон (n=79), Північний регіон (n=6), Східний регіон (n=109), Центральний регіон (n=76). Ключові інформанти МКП мали можливість обрати до трьох опцій одночасно; результати представляють відповіді, які надавалися частіше, а не відсоток МКП.

УПРАВЛІННЯ МКП ТА СТАН РЕАГУВАННЯ НА ПОТРЕБИ ПОСТРАЖДАЛОГО НАСЕЛЕННЯ

- 92% МКП зазначили про наявність керівників МКП
- 95% МКП повідомили про наявність в МКП системи реєстрації новоприбулих ВПО
- 95% зазначили, що в МКП впроваджений механізм зворотнього зв'язку та розгляду скарг
- 93% керівників консультуються з мешканцями МКП у процесі прийняття рішень, що стосуються МКП
- 78% зазначили про наявність Правил перебування в МКП
- 21% стягували з мешканців МКП плату за проживання та/або спожиті комунальні послуги

Більшість (48%) опитаних МКП належали до комунальної власності, 35% - до державної та приватної (17%) власності.

Закриття МКП

Лише 16 керівників МКП (1,4%) повідомили про можливе закриття МКП у найближчий місяць. Серед причин найчастіше зазначалось необхідність використання будівлі МКП за цільовим призначенням (50%); також зазначалось про зменшення кількості ВПО та повний їх добровільний виїзд з МКП (по 25%).

Найбільш високий відсоток керівників, які повідомляли про можливе закриття МКП протягом найближчого місяця, зафіксований в областях Північного регіону (2,5%), де такий показник перевищував середній по країні майже в два рази.

Типи будівель, в яких розміщено МКП, % МКП

Гуртожиток навчального закладу	40%
Соціальне житло ³	20%
Нежитлові приміщення ⁴	13%
Школи	11%
Дитячі садки	11%
Житлові будинки	5%

ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ

Наскільки Вам відомо, чи доступна мешканцям МКП наступна інформація? (% МКП)	Так ⁵	Ні
Інформація про реєстрацію статусу ВПО	97%	1%
Інформація про наявність медичних установ та послуг	97%	1%
Інформація про державні освітні послуги (наприклад зарахування до шкіл та дитячих садків)	97%	1%
Інформація про пенсійне забезпечення та державні програми соціального захисту	96%	1%
Інформація про можливість отримання правової допомоги	96%	2%
Інформація про державні та місцеві програми щодо надання ВПО грошової та негрошової допомоги?	96%	2%
Інформація про реєстрацію в Державній службі зайнятості, організовані нею профорієнтаційні заходи та можливості працевлаштування?	93%	3%
Інформація про інші варіанти розміщення за межами МКП (орендоване житло, соціальне житло та ін.)	91%	3%
Інформація про навчання щодо ризиків, пов'язаних з вибухонебезпечними предметами	87%	5%
Інформація про захист від сексуальної експлуатації та насильства та реагування/перенаправлення постраждалих від гендерно зумовленого насильства	75%	9%

Механізм зворотнього зв'язку та розгляду скарг

П'ять відсотків (5%) МКП зазначили про відсутність механізму подання інформаційного запиту або повідомлення про проблеми, з якими стикнулись.

Серед 95% МКП, де впроваджено механізм зворотнього зв'язку та розгляду скарг, більшість (84%) зазначила, що керівництво МКП особисто розглядає скарги. Вісімнадцять відсотків (18%) зазначили про наявність скриньки для скарг та пропозицій, 17% - "гарячої" лінії, а 2% повідомили про направлення скарг для розгляду до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Гуртожитки виявились найпоширенішим в усіх регіонах України типом будівель, де розташовувались МКП. Використання соціального житла в якості МКП значно меншою мірою поширене в Північному регіоні (11% на противагу 20% в середньому по Україні). Водночас, у зазначеному регіоні зафіксовано найвищу частку нежитлової нерухомості, яка використовується для розміщення МКП (24% на противагу 13% у середньому по країні).

Управління МКП

Серед МКП, які зазначили про наявність керівників (92%), найчастіше вказувалось, що керівництво здійснювалось органами місцевої влади (48%), навчальними закладами (32%) та центральними органами державної влади (12%). Найбільший відсоток МКП, які повідомили про перебування під управлінням місцевої влади, зафіксований у Північному регіоні (68%). Для порівняння, Східний регіон відзначився найбільшим відсотком неурядових організацій (НУО) - 4%, та навчальних закладів (32%) в якості керівних установ МКП. У свою чергу, МКП, в яких відсутня керівна установа, найчастіше розміщувались у житлових будинках (9% вибірки). Також, у МКП без певної керівної установи вдвічі частіше відмічено відсутність правил перебування (44% у порівнянні із 21% загальної вибірки).

Переважна більшість (96%) МКП повідомили про періодичну або постійну присутність керівника. Шістьдесят дев'ять відсотків (69%) опитаних керівників МКП жінки, 31% - чоловіки.

Для розміщення ВПО в МКП найчастіше вимагалось надання внутрішнього паспорту (88%) та довідки про статус ВПО (75%). Більшість МКП (78%) повідомила про наявність письмових правил перебування.

Плата за проживання та комунальні послуги

Сімдесят сім відсотків (77%) МКП повідомили, що не стягують з мешканців жодних платежів. Якщо плата стягувалась, в середньому один мешканець сплачував 1 269 грн на місяць (n=241). Тринадцять відсотків (13%) керівників МКП зазначили, що потребують допомоги в оплаті комунальних послуг.

Компенсація вартості спожитих комунальних послуг за рахунок Державного бюджету

У 7-му раунді моніторингу було введено додаткові запитання щодо компенсації МКП вартості спожитих комунальних послуг під час розміщення ВПО за рахунок Державного бюджету. Вісімдесят один відсоток (81%) керівників МКП зазначили, що обізнані про [постанову](#) Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 № 261. Решта відповіли, що не володіють такою інформацією (8%) або не впевнені (11%). Сорок п'ять відсотків (45%) з тих, хто, згідно отриманих даних, був обізнаний, отримали компенсацію, 37% не намагались отримати та 17% намагались отримати, але не змогли.

3. Наприклад, готелі, установи соціальних служб, інтернати, пансіонати тощо.

4. До нежитлових приміщень відносяться: релігійна установа, бібліотека, магазин, офісна будівля, будинок культури, ресторан тощо.

5. Решту відсотків складає варіант відповіді "Не впевнений".

УМОВИ ПРОЖИВАННЯ ТА ІНФРАСТРУКТУРА

Загалом, 79% МКП повідомили про необхідність проведення певної реконструкції, капітального чи поточного ремонту. Більш ніж половина МКП зазначила про наявність однієї чи декількох проблем з точки зору умов проживання (наприклад, відсутність дитячих майданчиків, див. відповідний графік) та 59% — проблеми з точки зору інфраструктури (наприклад, відсутність теплоізоляції, див. відповідний графік). Про наявність бомбосховища поблизу або безпосередньо в МКП зазначили 79% опитаних керівників.

Аварійне живлення та мобільний зв'язок

Вісім відсотків (8%) МКП повідомили, що електропроводка будівлі постійно не витримує поточний рівень споживання електроенергії, а 33% МКП вказали, що з такою проблемою (недостатня потужність електропроводки) стикаються періодично. П'ятдесят три відсотки (53%) МКП заявили про наявність резервного джерела електроенергії. Серед таких МКП 32% зазначили, що резервне джерело живлення може повністю задовольнити потреби в електроенергії, 65% - задовольнити частково, і 2% - не може задовольнити взагалі.

Шість відсотків (6%) МКП відзначили поганий рівень сигналу мобільного зв'язку, а 26% опитаних керівників повідомили про недостатню кількість розеток, враховуючи поточну кількість мешканців.

Вісімдесят п'ять відсотків (85%) МКП стверджували, що їхню будівлю відключали від електроенергії принаймні один раз протягом 30 днів, що передували збору даних. Найчастіше, середня тривалість відключення становила 3-4 години (38% всіх опитаних МКП), рідше - 5-8 годин (12%).

Проблеми в МКП з точки зору інфраструктури, % МКП

Брак інфраструктури для літніх людей та людей з інвалідністю	27%
Відсутність теплоізоляції	14%
Проблеми з електропостачанням	14%
Дах, що протікає	13%
Проблеми з каналізацією	13%
Недостатня вентиляція	12%

НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ

Третина (32%) МКП повідомила про потребу в одязі, у той час як 47% вказали на недостатність спальних приналежностей.

Предмети одягу, про потребу в яких зазначалось найчастіше; % МКП

Чоловіча білизна та шкарпетки	70%
Теплий верхній одяг для дорослих	67%
Зимове взуття для дорослих	61%
Дитячий одяг	53%
Теплий верхній дитячий одяг	50%

Спальні приналежності, про потребу в яких зазначалось найчастіше; % МКП

Постільна білизна	84%
Подушки	68%
Матраці	62%
Ковдри	60%
Ліжка	55%

Проблеми в МКП з точки зору умов проживання, % МКП

Відсутність дитячих майданчиків	20%
Відсутність приватності у спальній зоні	19%
Недостатня кількість душових/ванних кімнат або туалетів	19%
Туалети та/або душові/ванні кімнати не розділені за ознакою статі	19%
Недостатність освітлення у загальних приміщеннях МКП	8%
Недостатність освітлення навколо МКП	7%

Вид ремонтних або інших будівельних робіт, потрібних в МКП; % МКП

Поточний ремонт (фарбування стін тощо)	54%
Ремонт або заміна дверей	38%
Ремонт або заміна вікон	32%
Ремонт підлоги	19%
Утеплення, ремонт системи опалення	16%

МАПА ПОТРЕБ У РЕМОНТНИХ РОБОТАХ

ОБЛАШТУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ

Чотири відсотки (4%) керівників МКП заявили, що приміщення МКП недостатньо велике і не може вмістити всіх переміщених осіб. Крім того, у 2% МКП заявлена місткість виявилась меншою, ніж кількість осіб, які там мешкали на момент опитування.

Місця загального користування

Ігрові майданчики для дітей та зони відпочинку для дорослих присутні відповідно у 58% та 61% МКП. Двадцять шість відсотків (26%) МКП повідомили про потребу в облаштуванні приміщень для дозвілля.

Переважає більшість МКП (93%) повідомили про наявність одного або кількох кухонних приміщень, а 68% зазначили, що МКП має у своєму розпорядженні загальне приміщення для прийому їжі.

Приватні зони

Шістдесят дев'ять відсотків (69%) МКП повідомили про повне або часткове розміщення домогосподарств ВПО в окремих кімнатах, тоді як у 44% МКП деякі або всі кімнати були спільними для кількох сімей. У 8% МКП мешканці розміщені в одному спільному приміщенні (наприклад, спортзал або хол)⁶.

МКП зі спільними кімнатами для кількох сімей або одним спільним простором переважно розміщені в дитячих садках. На противагу цьому, в МКП, розташованих у гуртожитках, як правило, більше окремих кімнат для сімей або окремих осіб.

Дев'ятнадцять відсотків (19%) опитаних МКП в якості проблеми зазначили відсутність приватності в спальній зоні, тоді як 8% МКП заявили про відсутність можливості усаїтнитись в МКП у цілому (наприклад, відсутність перегородок, дверей).

Розміщення мешканців МКП

Трохи більше половини МКП повідомили про розподіл всіх (36%) або частини (19%) кімнат за ознакою статі. У третині (33%) МКП наявний повний план розміщення для різних категорій ВПО, 27% зазначили, що розробили частковий план розміщення, а в 40% опитаних МКП такий план відсутній взагалі. Лише в 36% МКП всі кімнати розділені за ознакою статі, а в 19% - тільки частина кімнат. Проблемою також залишається недостатня забезпеченість мешканців МКП особистими шафками для зберігання речей - 77% опитаних МКП повідомили про їх відсутність.

ВОДА, САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА

- 45% МКП потребують ремонту об'єктів санітарії та гігієни (душових, туалетів)
- 13% повідомили про проблеми із системою водовідведення

Санітарні приміщення

Функціонуючі душові / ванні кімнати відсутні взагалі у 3% МКП, а серед МКП, розташованих у Північному регіоні, про це зазначили 10% опитаних керівників. Враховуючи поточний рівень заповненості, у 22% МКП кількість душових кімнат, згідно отриманих даних, виявилась недостатньою. Два відсотки (2%) МКП повідомили про відсутність гарячої води в душових / ванних кімнатах. У 4% опитаних МКП туалети відсутні, а 11% МКП - мали в розпорядженні недостатню кількість туалетів.

Вісім відсотків (8%) МКП повідомили про недостатню кількість як туалетів, так і душових / ванних кімнат. Тридцять чотири відсотки (34%) таких МКП розміщені в гуртожитках навчальних закладів. Вісімнадцять відсотків (18%) дитячих садків та 26% МКП, розташованих в інших нежитлових приміщеннях, повідомили про невідповідну кількість туалетів та душових/ванних кімнат, хоча більшість таких МКП зазначила про достатність вказаних приміщень для поточного рівня заповненості.

Тридцять п'ять відсотків (35%) МКП із функціонуючими душовими / ванними кімнатами та 39% МКП із функціонуючими туалетами повідомили, що ці приміщення розділені за ознакою статі. Душові / ванні кімнати, пристосовані для людей з інвалідністю, згідно наданих даних, наявні у 18% МКП. Більшість таких душових / ванних кімнат облаштована в МКП, розміщених в будівлях соціального призначення (44%); водночас, в гуртожитках зафіксована найменша кількість душових / ванних кімнат для людей з інвалідністю (15%).

Наявність гарячої води

Три відсотки (3%) МКП повідомили про відсутність гарячої води; про нерегулярність її постачання - залежно від години або сезону - зазначили 13% та 3% МКП відповідно.

Пральні та сушильні машини

Згідно з отриманими даними, пральні машини наявні в 92% МКП, а сушильні машини - лише в 36% опитаних МКП. Двадцять дев'ять відсотків (29%) керівники МКП із пральними машинами повідомили, що їхня кількість недостатня для поточної кількості мешканців.

Утилізація відходів та прибирання

Шість відсотків (6%) керівників МКП повідомили про недостатність місця/здатності для збору відходів. Згідно наданої інформації, у більшості (80%) МКП прибирання у приміщеннях здійснювалось щодня, в 1% МКП не здійснювалось взагалі. Обов'язки з прибирання, зазвичай, покладались на мешканців МКП (69%) та/або працівників установи, в якій функціонує МКП (60%). Сімдесят шість відсотків (76%) МКП відмітили потребу в засобах особистої гігієни: особливо в туалетному папері (96%), шампуні (94%) та зубній пасті (87%).

Джерело постачання питної води, % МКП

Водопровідна вода	58%
Вода, придбана за власні кошти	50%
Вода зі свердловини чи колодязя	21%
Забезпечення бутильованою водою	18%
Фільтрована водопровідна вода	12%

Джерело гарячого водопостачання, % МКП

Бойлери	82%
Централізоване водопостачання	21%
Газова колонка	4%
Проточний водонагрівач	4%

Засоби для прибирання, про які зазначалось найчастіше; % МКП

Миючі засоби	99%
Рідина для миття посуду	93%
Пральний порошок, рідина для прання	88%

6. При відповіді на зазначене запитання дозволялось обирати кілька опцій одночасно.

СФЕРА ЗАХИСТУ

Психологічна підтримка

Психологічна допомога, згідно отриманих даних, не надавалась мешканцям у 8% опитаних МКП. На противагу цьому, 89% МКП повідомили про наявність таких послуг, і що мешканці обізнані, де і яким чином можна їх отримати. Також, згідно наданої інформації, психосоціальну допомогу для дорослих на момент опитування можна було отримати у 84% МКП.

Найчастіше зазначалось про надання таких видів послуг, як візити психолога (за потребою) - 59%, а також телефонні консультації психолога (25%).

Гендерно зумовлене насильство та торгівля людьми

Трицять вісім відсотків (38%) МКП повідомили про відсутність механізмів повідомлення про випадки гендерно зумовленого насильства та торгівлі людьми. Найчастіше про це зазначалось в МКП, розташованих у Східному регіоні (48%), найрідше - у Західному регіоні (23%). Крім того, у 21% опитаних МКП не впроваджено систему перенаправлення, за допомогою якої особи, що знаходяться у групі ризику або постраждали від гендерно зумовленого насильства, жорстокого поводження або торгівлі людьми, можуть отримати підтримку.

Лише мешканці 2% МКП потребували інформації про найближчий відділок поліції, а також його контактний номер телефону.

Проблеми у сфері захисту, про які мешканці МКП повідомляли керівництву МКП, % МКП

Жодні (92%)

Втрата персональних документів або перешкоди під час їх заміни	5%
Мешканці зіткнулись із перешкодами в доступі до медичних послуг	1%
Мешканці зазнали фізичного, психологічного чи сексуального насильства	1%
Мешканці особисто відчули дискримінацію або переслідування	1%
Мешканці не почувались в безпеці на території МКП та його околицях	0.4%
Мешканці зіткнулись із перешкодами під час доступу до освіти	0.3%

Відвідування МКП соціальними працівниками

Згідно отриманих даних, соціальні працівники відвідували 69% опитаних МКП. З них 33% опитаних МКП соціальні працівники відвідували раз на місяць, 30% - за запитом, а 24% - раз на тиждень.

Доступ до публічних послуг

Переважна більшість (94%) опитаних МКП зазначила, що громадський транспорт знаходиться у пішій доступності. Близько 18% МКП відмітили відсутність у пішій доступності банкоматів. Для мешканців понад 90% опитаних МКП подорож до найближчої установи Пенсійного фонду та/або банку триває менше однієї години. Керівники 67% опитаних МКП повідомили, що центри надання адміністративних послуг (ЦНАПи) знаходяться у пішій доступності від МКП (на відстані менш ніж 2 км).

Згідно отриманої інформації, мешканці у 81% МКП мають постійний або періодичний доступ до Wi-Fi. Четверть (25%) з них повідомила, що користування Wi-Fi є платним відповідно до встановлених тарифів.

Участь ВПО у процесі прийняття рішень в МКП

Лише у 7% МКП зазначили, що керівництво не консультується з мешканцями у процесі прийняття рішень, пов'язаних із діяльністю МКП. Натомість, 48% повідомили, що з цією метою проводяться індивідуальні консультації, а 45% — загальні збори. У 76% випадків загальні збори проводились за вимогою, а не згідно встановленого графіку.

Відсутність послуг з надання психологічної допомоги, % МКП

Київська	31%
Одеська	20%
Черкаська	20%
Сумська	19%
Волинська	18%

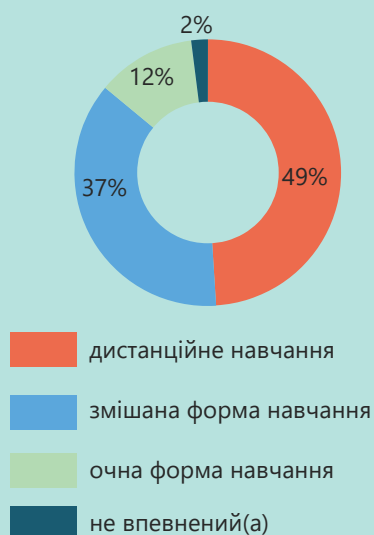
ОСВІТА

Переважна більшість (92%) керівників МКП повідомили про наявність поблизу (30 хвилин та менше з використанням громадського транспорту) як дитячого садка, так і школи, з можливістю зарахування дітей на навчання; 3% зазначили про наявність лише школи, а 1% - лише дитячого садка з такою можливістю. Лише 2% керівників МКП повідомили про відсутність і дитячих садочків, і шкіл поблизу (відповідно до зазначених критеріїв); найбільший відсоток зафіксований у Північному регіоні (15%).

Майже у половині (49%) МКП зазначили, що більшість школярів в МКП навчаються дистанційно, а 37% - за змішаною формою; лише 12% МКП повідомили, що більшість дітей використовують очну форму навчання. Відсоток МКП, який повідомив, що більшість дітей навчаються дистанційно, є значно вищою в областях, розташованих поблизу лінії фронту, і, згідно отриманих даних, була найвищою в Херсонській (100%), Миколаївській (100%) та Дніпропетровській (98%) областях. Найбільший відсоток МКП, в яких діти навчаються дистанційно, було зафіксовано у Східному регіоні (81% у порівнянні з 44% у Північному, 31% у Центральному та 24% у Західному регіонах).

Стосовно МКП, розташованих у навчальних закладах, 47% керівників заявили, що розміщення МКП не вплинуло негативно на роботу закладу. На противагу цьому, 35% зазначили, що надання освітніх послуг було частково ускладнене, а 12% повідомили, що розміщення МКП значно вплинуло на функціонування навчального закладу, включаючи припинення надання освітніх послуг.

Форма освіти, за якою навчалась більшість дітей шкільного віку, що мешкали у МКП

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА

Близько 58% опитаних МКП повідомили, що отримували гуманітарну допомогу протягом 30 днів, що передували збору даних; цей показник є вищим у порівнянні з 45%, отриманими в 6-му раунді дослідження (грудень 2022 року).

На відміну від даних 6-го раунду, в якому найчастіше про неотримання гуманітарної допомоги повідомляли МКП, розташовані в центральних та південних областях, інформація, надана у 7-му раунді привертає значну увагу до Північного регіону та Запорізької області. Так, зокрема, 63% МКП, опитаних у Північному регіоні, зазначили, що не отримували жодної гуманітарної допомоги впродовж місяця, що передував збору даних; середній показник в інших регіонах, при цьому, становив 38%.

У 7-му раунді ММКП розділ про надання гуманітарної допомоги перероблено з метою отримання детальної інформації щодо типу допомоги; організацій, що надавали таку допомогу, та, у разі, якщо допомога здійснювалась НУО, - у розрізі конкретних організацій-надавачів.

Області з найвищим відсотком МКП, які повідомили про неотримання гуманітарної допомоги протягом 30 днів, що передували збору даних; % МКП

Сумська	88%
Волинська	71%
Житомирська	67%
Чернігівська	56%
Запорізька	53%

З огляду на потенційну чутливість даних, зазначена інформація не підлягає опублікуванню, але доступна за запитом безпосередньо до Кластеру з питань управління та координації МКП в Україні.

ГУМАНІТАРНІ ПОТРЕБИ

Більшість (97%) опитаних керівників заявили, що МКП потребує гуманітарної допомоги. Окрім очікуваного зменшення попиту на генератори, озвучені потреби у порівнянні з Раундом 6 (грудень 2022 року) суттєво не змінились.

Найбільш нагальні потреби, % МКП

Засоби для прибирання	67%
Предмети особистої гігієни	63%
Продукти харчування	55%
Кухонне обладнання, включаючи побутову техніку та посуд	47%
Ремонт роботи (окрім об'єктів санітарії та гігієни)	45%
Ремонт об'єктів санітарії та гігієни	45%
Пральні та сушильні машини	36%

Види отриманої гуманітарної допомоги, % МКП

Продукти харчування	49%
Предмети особистої гігієни	47%
Спальні принадлежности	26%
Засоби для прибирання	25%
Кухонне обладнання, включаючи побутову техніку та посуд	16%
Психосоціальна допомога	15%
Правова допомога	12%

МАПА ОТРИМАНОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ТА ОЗВУЧЕНИХ НАГАЛЬНИХ ПОТРЕБ

МОДУЛЬНІ МІСТЕЧКА

Загалом у 7-му раунді було опитано керівників 14 модульних містечок, у яких, згідно отриманих даних, проживало 2 723 особи - 77% дорослих і 23% дітей.

У цілому, гуманітарна ситуація в них значно краща, ніж у решті опитаних МКП: керівництво всіх модульних містечок повідомило про наявність кухонних приміщень та гарячої води в них; достатню кількість функціонуючих душових / ванних кімнат та туалетів; наявність аптечок, а також механізму зворотного зв'язку для мешканців.

Відповідно до отриманої інформації, всі модульні містечка перебували під управлінням місцевої влади; двоє керівників також згадали центральні органи державної влади (запитання з можливістю обрання декількох варіантів відповідей). Середньомісячна плата за проживання становила 476 грн, що приблизно у 2,5 рази нижче ніж у середньому по країні.

Серед вразливих категорій населення, які проживали в модульних містечках, найчастіше повідомлялось про літніх чоловіків та жінок, а також людей з інвалідністю.

ПРОХОДЖЕННЯ ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ

Основний вид опалення, % МКП

Центральне	50%
Газ	20%
Дрова	19%
Електричне	8%
Вугілля	2%

Необхідність додаткового джерела опалення, % МКП

Східний регіон	31%
Центральний регіон	28%
Західний регіон	23%
Північний регіон	22%

Близько 82% опитаних керівників повідомили, що приміщення МКП опалювалось на достатньому рівні; 9% зазначили, що мешканці скаржилися, хоча рівень опалення здавався достатнім; 8% повідомили, що опалення в МКП не здійснювалось на достатньому рівні.

Три чверті (76%) МКП відмітили відсутність перебоїв у теплопостачанні протягом місяця, що передувало збору даних. Серед тих МКП, які зіткнулись із відключеннями, більшість зазначила, що загальна тривалість складала менше ніж 24 години (13%), і лише 2% опитаних МКП залишались без опалення більше ніж 72 годин.

Більше чверті (27%) МКП вказали на необхідність встановлення додаткового джерела опалення, серед яких найчастіше згадувались генератори (63%), електричні обігрівачі (47%) та твердопаливні котли (17%).

Під час збору даних в межах 7-го раунду дослідження більше половини (57%) керівників МКП заявили, що не передбачали у подальшому будь-яких проблем з теплопостачанням, - на відміну від даних 6-го раунду (22%), що пов'язано із закінченням зимового періоду. Серед тих, хто озвучив певні побоювання з цього приводу, найчастіше зазначалось про відсутність альтернативних джерел опалення (14%), брак коштів (13%) та поганий стан інфраструктури теплопостачання (12%).

МАПА ОЧІКУВАНИХ ПРОБЛЕМ ІЗ ОПАЛЕННЯМ

КОНТЕКСТ ТА МЕТОДОЛОГІЯ

У липні 2022 року Кластер з питань управління та координації МКП в Україні, спільно з партнерами та за технічної підтримки Ініціативи REACH, провів регулярне мультисекторальне дослідження «Моніторинг місць компактного проживання ВПО».

Збір первинних даних інтерв'юерами Ініціативи REACH та партнерських організацій та Офісом Уповноваженого Верховної Ради з прав людини здійснений шляхом проведення інтерв'ю з ключовими інформантами - керівниками або відповідальними особами МКП, що обізнані про ситуацію в МКП. Перевага надавалась особистим інтерв'ю, якщо це дозволяла безпекова ситуація; в інших випадках інтерв'ю проводилися шляхом телефонних дзвінків.

Протягом 7-го раунду 80% інтерв'ю були зібрані під час моніторингових візитів, а 20% - шляхом проведення телефонних інтерв'ю.

Метою було зібрати щонайменше 50 інтерв'ю на область. У Донецькій, Київській, Сумській, Херсонській та Чернігівській областях розташована менша кількість МКП; за можливості, всі МКП було опитано.

Обмеження в методології

Місцезнаходження МКП, у яких проводилось опитування, не в повній мірі відображає мапу розташування МКП на території України, а поточна географія моніторингу залежить від зусиль та присутності партнерів у певних областях та регіонах. Результати дослідження слід розглядати лише як індикативні. З 1143 опитаних МКП 1092 виявились функціонуючими та розміщували ВПО на момент збору даних, у той час як 51 зазначили, що на момент проведення опитування мешканці в МКП відсутні, але вони готові до розміщення ВПО: таким МКП питання стосовно демографічного розподілу не ставились.

Пов'язані матеріали та документація

[План аналізу даних](#) для 7-го раунду ММКП

Інтерактивна [інформаційна панель](#), що містить дані проведених раундів «Моніторингу місць компактного проживання ВПО»

[Інформаційний бюлетень](#) за результатами 5-го раунду ММКП (дані на рівні домогосподарств)

ТЕРИТОРІЯ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГ

Регіони та області	№ МКП	Полтавська	113
Центральний регіон	301	Запорізька	58
Черкаська	55	Північний регіон	41
Чернівецька	70	Чернігівська	9
Хмельницька	51	Київська	16
Миколаївська	17	Сумська	16
Одеська	35	Західний регіон	363
Вінницька	49	Івано-Франківська	55
Житомирська	24	Львівська	90
Східний регіон	438	Рівненська	53
Дніпропетровська	147	Тернопільська	48
Донецька	13	Волинська	34
Харківська	54	Закарпатська	83
Херсонська	4	Разом:	1143

Про REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів і презентаційних матеріалів, які сприяють прийняттю учасниками гуманітарного процесу обґрунтованих рішень в умовах надзвичайних ситуацій, процесі відновлення та забезпечення розвитку. Методологічні підходи, які використовує REACH, включають в себе збір первинних даних, а також поглиблений аналіз; діяльність організації здійснюється за допомогою механізмів координації між учасниками гуманітарної діяльності. REACH є спільною ініціативою міжнародних неурядових організацій - Ініціативи ІМПАСТ та ACTED, а також Навчального та дослідницького інституту Організації Об'єднаних Націй Програми з оперативного застосування супутникової інформації (UNITAR-UNOSAT).

КОНТАКТИ

Кластер з питань управління та координації МКП

Олександра Ферліковська: ferlikov@unhcr.org

Камаль Мірзаєв: mirzayev@unhcr.org

REACH Ukraine

Мігель Іглесіас Лопес

miguel.iglesias-lopez@impact-initiatives.org

ПАРТНЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

